

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з написання міждисциплінарної курсової роботи
для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові роботи
спеціальності 053 Психологія
освітньо-професійної програми «Психологія»
(денної та заочної форм навчання)

Тернопіль, ЗУНУ – 2023

Методичні вказівки до виконання міждисциплінарної курсової роботи для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія освітньо-професійної програми «Психологія» (денної та заочної форм навчання) / уклад. О. А. Притула. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 29 с.

Укладач:

Притула Олеся Арсенівна – *к. психол. н., старший викладач кафедри психології та соціальної роботи ЗУНУ.*

Рецензенти:

Хазратова Нігора Вікторівна – *д.психол.н., професор кафедри психології та соціальної роботи ЗУНУ;*

Гірняк Галина Степанівна – *к. психол.н., доцент кафедри психології та соціальної роботи ЗУНУ.*

Розглянуто, схвалено та рекомендовано до друку на засіданні кафедри психології та соціальної роботи; ЗУНУ (протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.).

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Загальні вимоги до виконання міждисциплінарної курсової роботи.....	6
2. Структура і зміст міждисциплінарної курсової роботи.....	8
3. Вимоги до мови та стилю міждисциплінарної курсової роботи.....	12
4. Загальні вимоги до оформлення міждисциплінарної курсової роботи.....	14
5. Подання міждисциплінарної курсової роботи на перевірку і її захист.....	18
6. Тематика міждисциплінарних курсових робіт зі спеціальності 053 «Психологія».....	21
7. Список рекомендованих джерел для виконання міждисциплінарної курсової роботи.....	23
ДОДАТКИ	26

ВСТУП

Міждисциплінарна курсова робота є одним із видів наукової роботи, самостійним навчально-науковим дослідженням студента, виконується на першому курсі навчання у другому семестрі та поєднує декілька дисциплін професійної підготовки бакалавра.

Саме написання і захист міждисциплінарної курсової роботи, що є однією з форм самостійного наукового дослідження студентів, забезпечує закріплення, поглиблення та узагальнення отриманих знань. З її виконання починається професійне становлення студентів, визначення їх здібностей у самостійному вирішенні поставлених задач. Міждисциплінарна курсова робота дає змогу виявити здатність студента самостійно осмислити проблему, творчо, критично її дослідити, вміння збирати, аналізувати і систематизувати літературні джерела, здатність застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань, а також формулювати висновки, пропозиції, рекомендації з предмета дослідження.

При виконанні міждисциплінарної курсової роботи перед студентом виникає цілий ряд питань щодо вибору теми роботи, опрацювання літературних джерел, складання плану роботи, порядку організації виконання роботи та її подання до захисту.

Метою виконання міждисциплінарної курсової роботи є систематизація, закріплення та розширення теоретичних знань, їхнє застосування для вирішення конкретного практичного завдання відповідно до вимог ОПП зі спеціальності 053 Психологія.

Для досягнення цієї мети у роботі вирішуються такі **завдання**:

- систематизація та поглиблення теоретичних знань у контексті вирішення певних практичних завдань;
- формулювання конкретної прикладної проблеми, що не знайшла достатнього висвітлення у науковій літературі та не вирішена на практиці;
- самостійне обґрунтування шляхів і засобів вирішення визначеної проблеми;
- встановлення внутрішніх і зовнішніх зв'язків між явищами та процесами, які є суттєвими для вирішення конкретного практичного завдання;
- формулювання висновків, рекомендацій і пропозицій за результатами проведеного дослідження.

Термін виконання міждисциплінарних курсових робіт визначається робочим навчальним планом.

Успішне проведення наукового дослідження та написання курсових робіт залежить від багатьох чинників, серед яких найважливішим є чітке уявлення

про основні вимоги, що ставляться до них. Ці вимоги стосуються насамперед наукового рівня робіт, їх змісту, структури, форми викладу матеріалу, а також оформлення.

Невідповідність в оформленні міждисциплінарної курсової роботи державним стандартам і встановленим вимогам може суттєво вплинути на підсумкову оцінку роботи, а через значні відхилення робота може бути взагалі недопущена до захисту. Тому оформленню роботи повинна бути приділена особлива увага. Дотримання студентом усіх вимог до оформлення курсової роботи сприяє вихованню в нього належного стилю роботи, плекає вимогливість до себе, прищеплює певну культуру ведення наукового дослідження, що будуть йому корисними у роботі над випусковою кваліфікаційною роботою.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Міждисциплінарна курсова робота – це вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується студентами з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання, та їх застосування в процесі вирішення конкретного фахового завдання.

При написанні міждисциплінарної курсової роботи студенту необхідно:

– поглибити та удосконалити навички оволодіння специфічною термінологією зі спеціальності;

– забезпечити достатній теоретичний рівень роботи на основі вивчення законів України, постанов уряду, інструктивних, нормативних і методичних матеріалів;

– ознайомитися з науковою монографічною та періодичною літературою з вибраної теми дослідження, визначити дискусійні питання та наявні проблеми;

– раціонально поєднувати теоретичні положення з аналізом статистичного матеріалу, виявляти чинники впливу на кінцеві результати;

– забезпечити необхідний стиль подачі матеріалу та правильно оформити роботу.

Виконання міждисциплінарної курсової роботи складається з таких етапів:

- 1) вибір теми та її затвердження науковим керівником;
- 2) підбір і ознайомлення з літературою за вибраною темою, аналіз її та складання попереднього змісту міждисциплінарної курсової роботи у вигляді плану;
- 3) консультації з науковим керівником, затвердження остаточного змісту роботи;
- 4) написання тексту міждисциплінарної курсової роботи згідно зі встановленими вимогами до її змісту та оформлення;
- 5) подання міждисциплінарної курсової роботи на рецензування науковому керівнику;
- 6) доопрацювання міждисциплінарної курсової роботи (у разі необхідності) згідно із зауваженнями керівника;
- 7) захист міждисциплінарної курсової роботи.

Міждисциплінарна курсова робота виконується студентом на тему за власним вибором. Не дозволяється написання міждисциплінарної курсової роботи на одну тему більше, ніж одним студентом. Міждисциплінарна курсова

робота, написана тільки на базі літературних джерел без використання фактологічного матеріалу, до захисту не допускається та повертається студенту на доопрацювання.

Студент зобов'язаний виконати міждисциплінарну курсову роботу відповідно до графіка, встановленого кафедрою. Робота, подана з порушенням установлених графіком термінів без поважних причин, – не перевіряється. Якщо робота не виконана в строк із поважних причин, то за заявою студента може бути встановлено індивідуальний термін здачі та захисту міждисциплінарної курсової роботи.

Після затвердження теми міждисциплінарної курсової роботи студент вивчає літературні джерела (підручники, навчальні посібники, нормативно-правові акти, методики, монографії, наукові статті тощо), що стосуються вибраної проблеми дослідження.

Ознайомлення з теоретичним базисом теми міждисциплінарної курсової роботи доцільно розпочинати з підручників і навчальних посібників, де матеріал викладений послідовно та систематизовано. Водночас, не можна обмежуватися лише підручниками, доцільно використовувати також і періодичні видання, методичні рекомендації, збірники наукових праць, журнали чи оглядову інформацію тощо. Найбільшу цінність мають наукові монографії, доцільним є використання студентом перекладної та іноземної літератури.

За опрацьованими літературними джерелами студент повинен вивчити та викласти у відповідних розділах міждисциплінарної курсової роботи сучасний стан теорії та практики з вибраної проблеми.

Складові міждисциплінарної курсової роботи розміщуються у такому порядку: титульний аркуш; зміст; вступ; розділ 1; розділ 2; розділ 3; висновки; список використаних джерел, додатки.

Усі сторінки міждисциплінарної курсової роботи мають бути пронумеровані арабськими цифрами у правому верхньому кутку без крапки в кінці. Нумерація починається з першого титульного аркуша. Титульний лист і

зміст не нумеруються, але включаються у загальну нумерацію. Нумери сторінок проставляють, починаючи зі вступу (зі сторінки 3).

Зміст роботи подається на другій сторінці. У ньому послідовно перелічують усі частини міждисциплінарної курсової роботи і проти кожної назви праворуч зазначають номер сторінки, з якої вона починається.

Міждисциплінарна курсова робота має відповідати таким вимогам:

– містити обґрунтування теоретичних основ та аналіз практики досліджуваної проблеми, а також визначення шляхів її вирішення;

- вміщувати обґрунтовані висновки та пропозиції з вибраної для дослідження теми;
- мати належне оформлення;
- бути виконаною та поданою на кафедру у термін, передбачений графіком навчального процесу.

Після закінчення списку використаних джерел, відступивши на 25–30 мм праворуч, студент вказує дату написання курсової роботи та ставить особистий підпис.

2. СТРУКТУРА І ЗМІСТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Міждисциплінарна курсова робота складається з титульного аркуша, змісту, вступу, трьох розділів основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків (у разі наявності).

Титульний аркуш є першою сторінкою міждисциплінарної курсової роботи і містить основні дані про курсову роботу та її автора. Титульний аркуш заповнюється за визначеною формою, яка видається викладачем (Додаток А).

Зміст подають на початку міждисциплінарної курсової роботи (на другій сторінці). Він містить назви та номери початкових сторінок усіх розділів, зокрема вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Зміст роботи повинен відображати послідовний зв'язок викладу результатів дослідження відповідно до теми. Зміст міждисциплінарної курсової роботи необхідно викладати стисло, лаконічно, не перевантажуючи текст описами загальновідомих речей чи витягами з нормативних (законодавчих) актів, уникаючи повторів і відступів від основної теми.

Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати або давати їх за іншою редакцією, послідовністю і підпорядкованістю порівняно зі заголовками в тексті не можна. Заголовки у змісті необхідно розміщувати один під одним.

У **вступі** (обсягом 1-2 сторінки) відображають такі складові: актуальність вибраної теми; ступінь вивченості досліджуваної проблеми; мету роботи; завдання дослідження; об'єкт дослідження; предмет дослідження; методи дослідження; інформаційну базу дослідження; структуру та обсяг міждисциплінарної курсової роботи.

Висвітлення актуальності передбачає короткий виклад суті проблеми дослідження, вирішення якої має важливе значення в сучасних умовах

соціально-економічного розвитку України.

Далі слід дати оцінку ступеню вивченості досліджуваної проблеми, зокрема назвати вчених, які зробили значний вклад у її вирішення.

Мета дослідження – це кінцевий результат, на який спрямоване дослідження. Вона повинна бути пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також зі шляхами досягнення даного результату.

Завдання дослідження формулюються у формі переліку дій: “вивчити ...”, “проаналізувати ...”, “встановити ...”, “виявити ...”, “обґрунтувати ...”, “окреслити ...”, “визначити ...”, “вказати ...” тощо. Формулювати завдання варто якомога ретельніше, оскільки опис їх вирішення становитиме зміст розділів курсової роботи. Це важливо і тому, що назви таких розділів повинні відповідати конкретним завданням і результатам дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, які породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Не слід називати об'єктом дослідження конкретне підприємство, організацію чи їхні структурні підрозділи.

Предмет дослідження деталізує конкретну проблему в межах об'єкта дослідження. В об'єкті дослідження виокремлюють ту його частину, яка є предметом дослідження.

Далі необхідно приділити увагу визначенню методів дослідження. У найбільш загальному розумінні метод – це шлях, спосіб досягнення поставленої мети і завдань дослідження. Він відповідає на запитання: як пізнавати (наприклад, абстрактно-логічний, методи порівняльного, коефіцієнтного тощо). Викладаючи методи дослідження, необхідно зазначати, для вирішення яких саме завдань міждисциплінарної курсової роботи використовувався той чи інший метод.

Після цього слід зазначити інформаційну базу дослідження, якою можуть бути наукові праці вітчизняних і зарубіжних авторів, законодавчо-нормативні документи, дані офіційної статистики тощо.

Вкінці при написанні вступу слід зазначити структуру та обсяг міждисциплінарної курсової роботи. Необхідно перерахувати структурні елементи курсової роботи зі зазначенням повного обсягу роботи, а також вказати загальну кількість таблиць, рисунків, найменувань у списку використаних джерел, додатків.

Основна частина міждисциплінарної курсової роботи складається з трьох розділів. Як правило, зміст основних розділів роботи має такі характеристики: 1-ий розділ – теоретичний аспект проблеми; 2-ий розділ – аналіз діючої практики; 3-ій розділ – розроблення шляхів вирішення проблеми, що здійснюється на основі матеріалу 2-го розділу.

За своїм наповненням **перший розділ** є загальним та оглядовим. У

першому розділі викладають найбільш загальні теоретичні та методологічні аспекти вибраної теми дослідження. Цей розділ є основою та передумовою для розгляду проблемних питань вибраної теми. У ньому можна подати визначення

використовуваних у роботі понять та термінів, їх систематизацію, сформулювати проблематику дослідження, критично розглянути різні точки зору щодо досліджуваної теми, вивчити історичні аспекти, проаналізувати принципи законодавчо-нормативного регулювання процесів, що розглядаються тощо. Його можна подати під назвами: “Теоретичні засади ...”, “Основи ...”, “Сутність та складові елементи ...”, “Становлення та розвиток ...” і т. д.

Обсяг першого розділу роботи не повинен перевищувати 30% загального обсягу основної частини роботи, тобто 10–12 сторінок тексту.

У **другому розділі** відбувається аналіз стану об'єкту дослідження, деталізуються деякі аспекти розглянутих у першому розділі проблем, а саме: проводиться аналіз діяльності установи чи організації у сфері психології, визначаються динаміка і структура показників, обґрунтовується практичне вирішення розглянутих у попередньому розділі питань. При написанні цього розділу доцільно використовувати рисунки, таблиці, формули. Рисунки (діаграми, графіки, схеми) дозволяють більш наглядно розкрити суть питання. У таблицях, як правило, подаються статистичні дані, що використовуються при аналізі розвитку проблеми в часі. Формули дозволяють викласти методику розрахунку окремих показників. Обсяг другого розділу основної частини роботи повинен становити 12–15 сторінок тексту.

У **третьому розділі** визначаються сформульовані автором шляхи вирішення проблеми і перспективи подальших досліджень. Можна також подавати аналітичну інформацію, що дозволить порівняти стан досліджуваної проблеми в Україні та за кордоном.

У **висновках** варто підбити підсумки досліджуваної теми, сформулювати обґрунтовані у 1-му, 2-му та 3-му розділах міждисциплінарної курсової роботи висновки і пропозиції. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій. Важливо, щоб вони відповідали визначеним завданням.

У висновках в узагальненому, тезовому вигляді, в логічній послідовності викладаються підсумки проведеної роботи та відображаються лише ті рекомендації та пропозиції автора, які випливають з проведеного ним дослідження, тобто які є у 1-му, 2-му та 3-му розділах міждисциплінарної курсової роботи. У висновках необхідно зазначити не тільки те позитивне,

що вдалося виявити у результаті вивчення обраної теми, а й недоліки та проблеми чинної практики організації діяльності установ та закладів у сфері психології, а також конкретні рекомендації щодо їх усунення.

Приблизний обсяг висновків – 3 сторінки тексту.

Список використаних джерел складає одну з важливих частин міждисциплінарної курсової роботи і відображає самостійну творчу роботу студента. При складанні переліку джерел треба зважати на певні правила.

Усі використані джерела повинні ввійти до списку літератури мовою, якою видано те чи інше джерело.

Кожне джерело у списку використаної літератури повинно містити таку інформацію: прізвище та ініціали (ПІБ) автора, повну назву, місто, видавництво, рік видання, кількість сторінок.

Назви використаних статей з періодичних видань належить оформлювати зі зазначенням ПІБ автора, назви статті, назви джерела, дати і номера, а також сторінок, на яких вміщено ту чи іншу статтю.

Використані джерела рекомендується розміщувати в порядку подання джерел у тексті за їх наскрізною нумерацією. Однак, це не виключає інші способи, зокрема абетковий – за алфавітом прізвищ авторів або назв творів (він найзручніший для користування). У цьому випадку джерела розміщують у такій послідовності: закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, вітчизняна спеціальна література та періодичні видання (в абетковому порядку), іноземна література (в абетковому порядку), статистичні щорічники та бюлетені.

Кількість використаних джерел залежить від теми і завдань міждисциплінарної курсової роботи. Не варто включати до списку ті роботи, на які немає посилань у тексті міждисциплінарної курсової роботи і які фактично не були використані, а також науково-популярні книги, газети.

Недостатня кількість джерел може свідчити про поверховість міждисциплінарної курсової роботи, а надмірність джерел свідчить про її компілятивний характер. Оптимальне число джерел можна визначити через зіставлення з обсягом роботи. Вважається, що на одну сторінку основного тексту курсової роботи повинно припадати два джерела. Тобто оптимальна кількість джерел повинна відповідати обсягу 1-го та 2-го розділів роботи $\pm 25\%$. Якщо автор робить посилання на будь-які запозичені факти або цитує роботи інших авторів, то він обов'язково повинен дати посилання на те, звідки взято наведені матеріали. Це дасть змогу відокремити власні результати, отримані студентом, від запозичених. Використання чужих ідей, думок, концепцій, фактів без відповідних посилань на першоджерела

називають плагіатом, що не допускається при написанні міждисциплінарної курсової роботи.

Посилання в тексті міждисциплінарної курсової роботи на джерела інформації варто зазначати порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: [4, с. 8].

Додатки не є обов'язковим елементом міждисциплінарної курсової роботи та не входять до основного її обсягу. Однак додатки підвищують рівень довіри до результатів роботи, свідчать про їх достовірність.

Додатки слід обов'язково робити тоді, коли теоретичний або емпіричний матеріал надто великий. Основну його частину подають у додатках, а “витяги” з нього – в основному тексті роботи. При цьому дається відповідне посилання.

Якщо є необхідність, до курсової роботи подають допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи: статистичну звітність; таблиці допоміжних цифрових даних; інструкції і методики, ілюстрації допоміжного характеру тощо.

3. ВИМОГИ ДО МОВИ ТА СТИЛЮ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мові та стилю міждисциплінарної курсової роботи варто приділяти значну увагу. За своєю природою наукова мова відрізняється від мови художньої літератури. Вона вимагає точності вираження, максимальної стислості, строгої логічності, заперечує будь-які домисли. Мовностилістичне оформлення міждисциплінарної курсової роботи дозволяє робити висновок про загальну культуру її автора.

Мова і стиль міждисциплінарної курсової роботи як частина писемної наукової мови склалися під впливом, так званого, академічного етикету, суттю якого є інтерпретація власної і запозичених точок зору з метою обґрунтування наукової істини.

Найхарактернішою ознакою писемної наукової мови є формально-логічний спосіб викладення матеріалу. Науковий виклад складається головним чином з роздумів, метою яких є доведення істин, виявлених у результаті дослідження фактів.

Для наукового тексту характерними є завершеність, цілісність і зв'язність. Найважливішим засобом вираження логічних зв'язків є спеціальні функціонально-синтаксичні засоби зв'язку, що вказують на:

– послідовність думки (отже, спочатку, насамперед, потім, по-перше,

по- друге);

– заперечення (проте, тимчасом як, але, у той час як, а втім, аж ніяк);

– причинно-наслідкові відношення (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, до того ж);

– перехід від однієї думки до іншої (раніше ніж перейти до ..., звернімося до ...; зупинимося на ...; розглянувши ..., перейдемо до ...; варто зупинитися на ...; варто розглянути ...; доцільно вказати ...);

– результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, все сказане дає змогу зробити висновок, підсумовуючи, варто відмітити).

Засобами логічного зв'язку можуть бути займенники, прикметники та дієприкметники (даний, той, такий, названий, зазначений, вказаний, аналізований). Вони не тільки конкретизують предмет, але й визначають логічні зв'язки між частинами висловлювання (наприклад, “Ці дані є підставою для висновку ...”). Займенники “щось, дещо, що-небудь” через неконкретність їхнього значення в тексті курсової роботи не варто використовувати.

Писемна наукова мова має й суто стилістичні особливості. Об'єктивність викладу – основна її стилістична риса. Звідси наявність у тексті наукових слів і словосполучень на позначення ступеня достовірності повідомлення. Завдяки таким словам той чи інший факт можна подати як: достовірний (дійсно, насправді, зрозуміло); припустимий (треба гадати, як видно); можливий (можливо, ймовірно).

Обов'язковою вимогою об'єктивності викладення матеріалу є також вказівка на джерело повідомлення, автора висловленої думки чи якогось виразу. У тексті цю умову можна реалізувати за допомогою спеціальних вставних слів і словосполучень (за повідомленням ..., за відомостями ..., на думку ..., згідно переконань ..., згідно позиції ..., за даними ..., на нашу думку...).

Діловий і конкретний характер опису явищ, які вивчаються, фактів і процесів майже повністю виключає емоційно забарвлені слова та вигуки. Стиль писемної наукової мови – це безособовий монолог. Норми наукової комунікації суворо регламентують характер викладення наукової інформації, вимагаючи відмови від вираження своєї точки зору в чистому вигляді.

У науковій спільноті існує неписане правило, коли автор наукової роботи виступає в множині та замість “я” використовує займенник “ми”, що дозволяє йому відобразити свою думку як точку зору певної групи людей, наукової школи чи наукового напрямку. І це цілком виправдано, оскільки сучасну науку характеризують такі тенденції, як інтеграція колективної

творчості, комплексний підхід до вирішення проблем.

Займенник “ми” найкраще передає та відтіняє ці тенденції сучасної наукової творчості. Тому виклад, зазвичай, ведеться від третьої особи, бо увага зосереджена на змісті та логічній послідовності повідомлення, а не на суб’єкті. Авторське “я” ніби відступає на другий план. Стало неписаним правилом у наукових працях замість “я” використовувати “ми” (на нашу думку ..., нами доведено ..., наше бачення ..., наша позиція ...). Використовується також форма викладу від третьої особи (автор вважає ..., автор резюмує ..., автор висновку є...).

Якостями, які визначають культуру наукової мови, як зазначалося вище, є точність, ясність і стислість. Багатослів’я або мовна надмірність найчастіше виявляється у вживанні зайвих слів. До мовної надмірності варто віднести й уживання без потреби іншомовних слів, які дублюють українські й тим самим не виправдано ускладнюють вислів. Інший різновид багатослів’я – тавтологія, тобто повторення одного і того ж іншими словами, і цього треба уникати при написанні міждисциплінарної курсової роботи.

4. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Міждисциплінарну курсову роботу оформляють на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210× 297 мм). Рамка при цьому не потрібна. Роботу виконують машинним способом за допомогою комп’ютерної техніки.

Роботу виконують із розрахунку 35-40 рядків на одній сторінці за умови рівномірного її заповнення з висотою букв і цифр не менше 1,8 мм. При виконанні роботи на комп’ютерній техніці доцільно використовувати міжрядковий інтервал – 1,5, шрифт Times New Roman, кегль 14. Не допускається використання розрідженого або ущільненого шрифту.

Абзацний відступ повинен бути однаковий по всьому тексту роботи і дорівнювати п’ятьом літерам, що відповідає 1–1,25 см.

Текст міждисциплінарної курсової роботи потрібно розміщувати, дотримуючись таких розмірів полів: ліве – 20 мм, верхнє і нижнє – 20 мм, праве – 15 мм.

Помилки, описки і графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому самому місці чи між рядками виправленого зображення машинним способом або від руки.

Сторінки міждисциплінарної курсової роботи потрібно нумерувати

арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації по всьому тексту роботи. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки наприкінці.

Титульний аркуш, зміст, додатки також включають у загальну нумерацію сторінок міждисциплінарної курсової роботи, однак номер сторінки на титульному аркуші не проставляють.

Оформлена міждисциплінарної курсова робота повинна бути підшита у пластиковий швидкозшивач.

Оформлення заголовків структурних елементів.

Заголовки структурних елементів, зокрема “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” не нумерують.

Розділи, підрозділи міждисциплінарної курсової роботи (якщо є) потрібно нумерувати арабськими цифрами. Розділи міждисциплінарної курсової роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладу суті роботи і позначатися арабськими цифрами (1, 2, 3) без крапки. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, розділених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять. Пункти повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу і порядкового номера пункту, розділених крапкою. Після номера пункту крапку не ставлять.

Заголовки структурних елементів курсової роботи і заголовки розділів (1, 2 та 3) необхідно розміщувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки наприкінці, не підкреслюючи. Заголовки підрозділів роботи (1.1, 1.2...) треба починати з абзацного відступу і друкувати малими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки наприкінці.

Заголовок повинен складатися з одного речення. Переноси слів у заголовку розділу не допускаються.

Відстань між заголовком і попереднім текстом повинна бути 2 рядки, між заголовком і подальшим текстом – 1 рядок. Відстань між рядками заголовка, а також між двома заголовками (наприклад, розділу 1 та підрозділу 1.1) обирають такою самою, як і в тексті.

Не допускається розміщувати заголовок підрозділу, пункту або підпунктув нижній частині сторінки, якщо після нього вміщується лише один рядок тексту.

Оформлення ілюстрацій.

Ілюстрації (рисунки) (графіки, схеми, діаграми) потрібно розміщувати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються

вперше, чи на наступній сторінці. На одній сторінці може розміщуватись лише один вид ілюстрації: таблиця, діаграма або рисунок. На всі ілюстрації повинні бути посилання у курсовій роботі.

Рисунки варто розміщувати так, щоб їх можна було розглядати без повороту або з поворотом за годинниковою стрілкою. Не рекомендується відображати у курсовій роботі рисунки, розмір яких перевищує стандартний формат аркуша А4 (210×297 мм).

За необхідності під ілюстрацією поміщають пояснювальні дані. Ілюстрації повинні мати назву. Назва ілюстрації позначається словом “Рис ”.

Ілюстрації потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, що наводяться у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації (тобто з двох цифр), розділених крапкою, наприклад, “Рис. 3.2. Механізми забезпечення соціального захисту населення”, що означає другий рисунок третього розділу.

Оформлення таблиць.

Таблицю потрібно розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті роботи.

Нижче наведений приклад оформлення таблиці.

Таблиця 2.1

Діагностика рівня подолання негативного впливу ЗМІ на поведінку підлітків за когнітивним критерієм

Показники когнітивного критерію	Рівні					
	Низький		Середній		Високий	
	Кількість	у %	Кількість	у %	Кількість	у %
1а	63	24,90	151	59,68	39	15,42
1б	93	36,76	146	57,71	14	5,53
1в	52	20,55	163	64,43	38	15,02
Середній у %	-	27,40	-	60,61	-	11,99

Допускається розміщувати таблицю вздовж довшого боку листа.

Таблиці нумеруються арабськими цифрами з порядковою нумерацією у межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться в додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці у даному розділі, розділених крапкою (наприклад: “Таблиця 2.1” означає першу таблицю другого розділу).

Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, таблицю розділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку. При цьому в кожній

частині таблиці поміщають її основні елементи. При розділенні таблиці на частини допускається її головні складові замінити відповідно номерами граф або рядків. При цьому нумерацію виконують арабськими цифрами графи і (або) рядкапершої частини таблиці.

Слово “Таблиця_” пишуть один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: “Продовження таблиці_” із зазначенням номера таблиці і без зазначення її назви.

Якщо наприкінці сторінки таблиця переривається і її продовження буде на наступній сторінці, у першій частині таблиці нижню горизонтальну лінію, що обмежує таблицю, не проводять.

Заголовки граф таблиці друкують великими літерами, а підзаголовки – маленькими, якщо вони складають одне речення із заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть маленькими літерами з першої великої. Наприкінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф пишуть в однині. За відсутності окремих даних у таблиці потрібно ставити прочерк (тире).

Оформлення списку використаних джерел.

Список використаних джерел повинен містити перелік літератури, з яких у роботі використано матеріали і на які є посилання у тексті. Його починають із нової сторінки, подаючи бібліографічні описи в алфавітному порядку з їхньою наскрізною нумерацією. Іноземні автори розміщуються у кінці, дотримуючись алфавітного викладу. Студент зобов’язаний посилатися на всі джерела, завдяки яким він отримав окремі результати.

Перелік використаних джерел доцільно складати в такій послідовності:

1. Законодавство;
  2. Монографічна та інша спеціальна література;
  3. Інші джерела.
1. Законодавство слід розміщувати в списку залежно від юридичної сили нормативного акту. Користуватись необхідно лише чинними редакціями нормативних актів, причому посилання повинні бути на офіційні джерела.
  2. Монографічна та інша спеціальна література повинна включати авторські роботи вітчизняних та зарубіжних науковців-юристів із питань, що споріднені з темою курсової роботи (монографії, посібники, підручники, статті у спеціалізованих журналах, пресі тощо).
  3. До розділу інші джерела відносять як правило ті, що мають інше бібліографічне походження або не опосередковуються безпосередньо обраною темою курсової роботи.

Оформлення додатків.

Додатки варто оформляти як продовження міждисциплінарної курсової роботи на її подальших сторінках, розміщуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті роботи.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок, надрукований вгорі сторінки по центру малими літерами з першої великої. Над заголовком повинне бути слово “Додаток _____” і велика літера, що позначає його. Позначати додатки необхідно літерами українського алфавіту за виняткомЄ, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

За необхідності текст додатка може бути поділений на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, які варто нумерувати у межах кожного додатка аналогічно до тексту, наведеного за змістом роботи. При цьому перед кожним номером проставляють позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад А.2 – другий розділ додатка А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 додатка Г. Таблиці, рисунки і формули нумеруються в межах кожного додатка, наприклад, рисунок А.2 – другий рисунок додатка А.

Якщо як додаток використовується документ, що має самостійне значення (бланки балансів, звітів тощо), його розміщують без змін. При цьому перед ним розміщують чистий аркуш, на якому по центру рядка та посередині сторінки друкують (пишуть) слово “ДОДАТОК ...” (А, Б, ...) і під ним – його назву (заголовок).

Сторінки додатків, включаючи попередній аркуш, нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок роботи. Усі додатки повинні бути перелічені у змісті курсової роботи з вказівкою їх позначень і заголовків.

5. ПОДАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ НА ПЕРЕВІРКУ ТА ЇЇ ЗАХИСТ

Процедура подання та захисту міждисциплінарної курсової роботи.

Завершена курсова робота не пізніше ніж за 10 днів до початку залікового тижня подається в електронній формі на випускову кафедру для перевірки.

Після перевірки науковим керівником тексту курсової роботи на відсутність плагіату, дотримання необхідного обсягу авторського тексту (див. Розділ 1. «Загальні положення») та відповідності структури та оформлення встановленим нормам її автор допускається до захисту.

Захист курсових робіт відбувається у заліковий тиждень (до початку сесії).

Міждисциплінарна курсова робота захищається перед створеною комісією до складу котрої, як правило, входить науковий керівник

міждисциплінарної курсової роботи, завідувач кафедри, або його заступник та провідні науково-педагогічні працівники кафедри. Загальна чисельність комісії становить три особи.

Здобувач вищої освіти готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, рисунків, які унаочнюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у роботі. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу автор визначає самостійно, але погоджує його з науковим керівником. Захист здійснюється на відкритому засіданні кафедральної комісії.

Для викладення основних положень міждисциплінарної курсової роботи автору надається 3-5 хвилин. Доповідь повинна бути змістовною та лаконічною. Необхідно уникнути простого переказу змісту роботи, а також детальної ретрансляції даних. Основна частина часу відводиться на викладення суті роботи та сформульованих висновків і рекомендацій. Висновки й рекомендації за результатами дослідження можуть носити методичний, методологічний або організаційний характер. Необхідно, щоб форма і стиль доповіді були такими, аби всі присутні на захисті, як фахівці з теми, так і нефахівці, могли отримати чітке уявлення про проведене дослідження.

Як заключні фрази можна рекомендувати слова: *«Доповідь завершено. Дякую за увагу»*.

Після доповіді студент відповідає на запитання усіх членів комісії, а також присутніх на захисті осіб. Після відповідей на запитання членом комісії доповідаються результати експертизи змісту та оформлення міждисциплінарної курсової роботи.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні комісії виносяться її рішення про оцінку роботи. Результати захисту міждисциплінарних курсових робіт вносяться у відомість та електронну систему ЗВО. Захищені міждисциплінарні курсові роботи передаються на зберігання в архів ЗУНУ, а електронний їх варіанти передаються у бібліотеку.

Критерії оцінювання

Міждисциплінарна курсова робота оцінюється за 100-бальною шкалою, національною системою і за шкалою ЄКТС (табл.) членами комісії після її прилюдного захисту студентом з обов'язковим врахуванням попередньої оцінки виставленої науковим керівником на дату захисту.

Таблиця

Шкала оцінювання міждисциплінарних курсових робіт

Сума балів за виконання міждисциплінарної курсової	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною
---	------------------------------	-------------------------------

роботи та її захист		шкалою
90 – 100	A (відмінно)	відмінно
85 – 89	B (дуже добре)	добре
75 – 84	C (добре)	
65 – 74	D (задовільно)	задовільно
60 – 63	E (достатньо)	
35 – 59	FX (незадовільно з можливістю повторного захисту)	незадовільно
1 – 34	F (незадовільно з обов'язковим виконанням міждисциплінарної курсової роботи)	

Загальний розподіл балів здійснюється відповідно до встановлених критеріїв, а саме:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковий стиль викладення;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до встановлених стандартів.

Загальна оцінка міждисциплінарної курсової роботи за 100-бальною шкалою, складається з двох частин:

- 1) якість виконання роботи (ваговий коефіцієнт - 60 % оцінки);
- 2) захист курсової роботи (ваговий коефіцієнт - 40 % оцінки).

Оцінка «**відмінно**» (90 – 100 балів) ставиться, якщо міждисциплінарна курсова робота повністю відповідає всім вимогам цих рекомендацій; написана на високому теоретичному рівні; свідчить про досконале володіння сучасними методами аналізу, планування та прогнозування; містить елементи самостійного дослідження з більшості питань. При захисті перед комісією студент виявив глибоке розуміння основних проблем теми міждисциплінарної курсової роботи, досконале володіння її матеріалами, дав кваліфіковані відповіді на задані йому питання і подав істотні аргументи на захист висунутих в роботі положень, формул, пропозицій та рекомендацій.

Оцінка «**добре**» (75 – 89 балів) ставиться, якщо здобувач вищої освіти виконав роботу самостійно, на належному теоретико-методологічному рівні; оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематично викладу, формулювання висновків, однак допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу; студент сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації, а на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження й аргументовано відповів на більшість запитань членів комісії.

Оцінка «**задовільно**» (60 – 74 балів) ставиться, якщо здобувач вищої освіти виконав роботу самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, яка відображає теоретичні знання і практичні навички студента, його здатність до

професійної діяльності; оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематично викладу, формулювання висновків, але допускає порушення логічності й систематичності викладу, демонструє некритичне ставлення до аналізованих документів і матеріалів; робота носить головним чином компілятивний характер, відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації; на захисті студент продемонстрував неглибокі знання теми дослідження, не зумів відповісти на значну частину запитань членів комісії.

Оцінка «незадовільно» (до 60 балів) ставиться у тому випадку, коли здобувач вищої освіти, допущений до захисту міждисциплінарної курсової роботи, але абсолютно в ній не орієнтується, не може відповісти на більшу частину запитань членів комісії, або виявиться, що робота хибує на плагіат.

6. ТЕМАТИКА МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Соціально-психологічні засади дослідження розладів особистості.
2. Психологічні чинники вивчення адиктивної поведінки особистості.
3. Психологічні засади вивчення емоційного інтелекту працівників освітньої сфери.
4. Психологічна характеристика психосоматичних розладів особистості.
5. Стадії та моделі емоційного вигорання у працівників освіти.
6. Психологічні аспекти та особливості поведінки обдарованих дітей.
7. Особливості прояву тривожності у молоді під час воєнного стану.
8. Психологічні особливості вивчення комунікативних здібностей дітей дошкільного віку.
9. Особливості ціннісно-мотиваційної сфери у підлітків.
10. Теоретико-методологічні засади вивчення агресивної поведінки підлітків.
11. Психологічна готовність жінки до материнства.
12. Психологічна готовність чоловіків до участі в партнерських пологах.
13. Види психологічної допомоги і принципи їх використання.
14. Психологічні засоби подолання негативних наслідків пережитих травмуючих ситуацій.
15. Психофізіологічне підґрунтя емоційних розладів.
16. Психологічні особливості емоційної сфери дитини з аутизмом.
17. Психологічний зміст діяльності психолога у сфері спорту.
18. Особливості діяльності психологічної служби у вищій школі.
19. Психологічні умови формування іміджу професіонала.

20. Психологічні умови здорового способу життя особистості.
21. Психічне здоров'я особистості та умови його підтримання.
22. Психологічні особливості публічних виступів.
23. Особливості психологічної залежності особистості від інформаційних технологій.
24. Психологічні та особистісні чинники стійкості особистості до стресу.
25. Толерантність як професійна якість майбутнього психолога.
26. Психологічна допомога дітям, позбавленим батьківської опіки.
27. Вплив синдрому емоційного вигорання на копінг-поведінку особистості.
28. Соціально-психологічні чинники психосоматичних розладів у студентської молоді.
29. Психологічна процедура роботи з дітьми, які пережили насильство.
30. Психологічна готовність до волонтерської діяльності.
31. Психологічні особливості професійної діяльності керівника.
32. Психологічні особливості адаптації переселенців.
33. Психологічні особливості психічного стану переселенців.
34. Психологічні особливості шкільної адаптації молодших школярів в умовах онлайн-навчання.
35. Психологічні особливості комунікативних здібностей продавців-менеджерів.
36. Емоційне життя людини, як предмет психологічних досліджень.
37. Психологічні особливості прояву волі й емоцій у повсякденному житті.
38. Психологічні механізми свідомості.
39. Психологічні механізми творчого мислення.
40. Роль пам'яті й уваги в житті людини.
41. Особливості розвитку дитячого мислення.
42. Основні поняття теорії гештальт-терапії та її цілі.
43. Теоретичні основи та техніки арт-терапії.
44. Психологічні особливості формування вольових якостей особистості.
45. Агресія: природа, сутність, основи профілактики.
46. Психологічні аспекти обдарованості особистості.
47. Керівництво і лідерство в малих соціальних групах.
48. Емоційний інтелект як чинник міжособистісної взаємодії студентів.
49. Мислення та інтелектуальні властивості людини.
50. Конкуренція і конфлікт: зміст та особливості взаємодії.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДЛЯ ВИКОНАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Бабайлов В. К. *Методологія наукових досліджень: навч. посіб.* Харків: Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т; Бровін О. В., 2019. 148 с.
2. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. *Методологія наукових досліджень: навч. посібник.* Київ: Ліра-К, 2018. 352 с.
3. Вітакультурна методологія. До 25-річчя наукової школи професора А. В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ. 2019. 980 с.
4. Гірняк А.Н., Гірняк Г.С. *Методологічне обґрунтування психологічних змінних емпіричного дослідження ефективності модульно-розвивальної взаємодії. Психологія і суспільство.* 2021 №1. (85), С. 177-191
5. Гусельцева М.С. *Методологічна оптика як інструмент пізнання. Психологія і суспільство.* 2020 №2. С. 43-60.
6. Гуторов О. І. *Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб.* Харків, ХНАУ, 2017. 272 с.
7. Євтушенко М, Хижняк М. *Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник.* Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
8. *Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та системи освіти України* Упоряд. В. Г. Панок, І.І. Цушко, А. Г. Обухівська. Київ: Шкільний світ, 2008. 256 с.
9. *Курсова робота (міждисциплінарна): навчально-методичний посібник* Укл. : Кифяк В.І., Кобеля З.І. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2023. 91 с.
10. *Курсова робота з психологічних дисциплін: методика написання та захисту: методичні рекомендації для студентів КНЛУ* Укладачі : В. Г. Кириленко, С. Л. Федько. Київ : КНЛУ, 2022. 47 с.
11. Ляховець Л.О. *Методика викладання психології : навчально-методичний посібник.* 2-ге вид., допов. Чернівці: НУ «ЧК» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 272 с.
12. *Методичні рекомендації до написання курсових робіт із психології* Уклад.: В.В. Горбунова, К.П. Гавриловська, І.С. Загурська, Л.О. Котлова, Н.М. Шикирава. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2022. 54 с.
13. *Навчально-наукові роботи з психології: курсова та кваліфікаційні – бакалаврська, магістерська: метод. посіб. відповід. за вип.:* В. Ф. Моргун, М. М. Тесленко; за ред. К. В. Седих. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. 88 с.

14. Нормативн-правова база діяльності психолога. Перелік документів, наказів, листів, які необхідно знати та використовувати в своїй роботі практичному психологу. <https://pdatu.edu.ua/images/vihovna-robota/perelik/vd-npbp.pdf>
15. Сватенкова Т. І., Тимошенко О. А. Методологічні та теоретичні проблеми психології: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 143 с.
16. Соболев Х.С., Петровська Н.І., Гуняк О.М. Методологія і принципи наукових досліджень: навч. посіб. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2018. 92 с.
17. Стахів О.О. Соціальне партнерство в сучасному ЄС: основні актори та правові засади. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. Спецвипуск. С. 79-82.
18. Фурман А.В. Сучасні тенденції розвитку сфери психології в оптиці вітакультурної методології. *Психологія і суспільство*. 2021. № 2. С. 6-15.
19. Фурман А.В. Архітектоніка теорії діяльності: рефлексивно-вчинковий сценарій метаметодологування. *Психологія і суспільство*. 2022. № 1. С. 7-94.
20. Фурман А.В. Методологічна оптика як інструмент мислевчинення. *Психологія і суспільство*. 2022. № 2. С. 6-48.
21. Щедровицький Г.П. Психологія і методологія: перспективи співорганізації. *Психологія і суспільство*. 2021. № 2. С. 122-142.
22. Щедровицький Г.П. Засадничі уявлення та категорійні засоби теорії діяльності. *Психологія і суспільство*. 2022. №1. С. 95-126
23. Яковенко Ю. Методологічна травма в гуманітарних науках. *Психологія і суспільство*. № 1. С. 127-148
24. Bagele Chilisa (2019). *Indigenous Research Methodologies* (NULL). 392p.
25. David L. Gast, Jennifer R. Ledford (2018). *Single Case Research Methodology*. 436 p.
26. Boland L. A. *Economic Methodology: Theory and Practice*. URL: <http://www.sfu.ca/~boland/methodology85.PDF>
27. Mishra, Dr. Shanti Bhushan & Alok, Dr. Shashi. *Handbook of research methodology*. New Delhi: Educreation publishing, 2017. URL: https://www.researchgate.net/publication/319207471_HANDBOOK_OF_RESEARCH_METHODODOLOGY
28. *Research Methodology: Methods And Techniques (Multi Colour Edition)*. 2019. by C.R. Kothari (Author), Gaurav Garg (Author)
29. Runjit Kumar (2019). *Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginner*. 528 p.

30. Shona McCombes. How to write a research methodology. 2019. URL: <https://www.scribbr.com/dissertation/methodology>
31. Quast C., Seidel M. Introduction: The Philosophy of Expertise – What Is Expertise? *Topoi*. 2018. 37: 1–2.
32. Walliman, Nicholas Research methods: the basics/ 2nd edition. Abingdon. Oxon; New York, NY: Routledge. 2018.

ДОДАТОК А
Зразок форми титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО - ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра психології та соціальної роботи

Міждисциплінарна курсова робота

на тему

«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ТЕХНІКИ АРТ-ТЕРАПІЇ»

Студентки групи ПС – 41

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 053 «Психологія»

Керівник: **к. психол. н., ст. викл. Притула О. А.**

Кількість балів _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Тернопіль – 202_

ДОДАТОК Б

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ З УРАХУВАННЯМ НАЦІОНАЛЬНОГО СТАНДАРТУ УКРАЇНИ ДСТУ 8302 : 2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Анохіна Т. О. Семантизація категорії мовчання в англомовному художньому дискурсі : монографія. Вінниця, 2008. 160 с. 2. Дахно І. І. Історія держави і права : навч. посібн. Київ : Центр навч. л-ри, 2006. 408 с.
Два і більше авторів	1. Голубовська І. О., Корольов І. Р. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики : курс лекцій. Київ, 2011. 223 с. 2. Бірюков І. А., Заїка Ю. О., Співак В. М. Цивільне право України. Заг. частини : навч. посібн. для студ. спец. вузів. Київ, 2005. 304 с. 3. Аномалії в цивільному праві України : навч. практич. посібн. / А. Майданик та ін. ; відп. ред. Р. А. Майданик. 2-ге вид. переробл. та допов. Київ : Юстініан, 2010. 1008 с.
Без автора: редактор	Спортивная медицина: практические рекомендации / ред. Р. Джексон. Київ : Олимпийская литература, 2003. 384 с.
укладач	Літературознавча енциклопедія : у 2 т. Т. 2 : М-Я / авт.-уклад. Ю. Ковалів. Київ. 2007. 624 с.
переклад	Бэнтли Э. Жизнь драмы / перевод с англ. В. Воронина; предисл. И. Минакова. Москва. : Айрис-пресс, 2004. 416 с.
Багатотомний документ: загалом	Теорія і методика фізичного виховання : в 2 т. / ред. Т. Ю. Круцевич ; пер. з рос. Л. К. Кожевнікової. Київ, 2008. Т. 1 : Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. 392 с. ; Т. 2 : Методика фізичного виховання різних груп населення. 368 с.
окремий том	Франко І. Із секретів поетичної творчості // Франко І. Зібрання творів : у 50-ти т. / АН УРСР. Ін-т л-ри ; редкол. : Є. Кирилюк (голов. ред.) та ін. Київ : Наук. думка, 1976–1986. Т. 31 : Літературно-критичні праці (1897–1899) / уклад. Ф. Лось. 1981. 596 с.
Матеріали конференцій	Чернілевська О. І. Поняття і ознаки множинності осіб у зобов'язанні. <i>Сучасний стан та перспективи подальшого розвитку правової системи України</i> : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 14–15 вересня 2012 р.). Харків, 2012. С. 65–66.
Документи, що продовжуються	Бурбело В. Б. Сучасні концепції дискурсу та лінгвопрагматичні засади дискурсології. <i>Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія</i> . 2002. Вип. 32–33. С. 79–86.
Інші видання: законодавчі та нормативні документи	1. Закон України про рекламу (за станом на 25 січня 2000 р.) // Верховна Рада України. Київ : Парламентське видавництво, 2000. 20 с. 2. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435–IV. Дата оновлення : 19.07.2017. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15 (дата звернення : 20.08.2017 р.).
правила	Правила пожежної безпеки в Україні. Затв. Мін-вом внутріш. справ

	України 30.12.2014. Чинний від 10.04.2015. Київ : Техніка, 2003. 157 с.
Стандарти : збірник стандартів	Правила учета электрической энергии : сб. основных норматив.-техн. док., действующих в обл. учета электроэнергии. Москва, 2002. 306 с.
окреми́й стандарт	ДСТУ 3017-2015. Видання. Основні види. Терміни та визначення. Київ, 2016. 42 с.
Авторські свідоцтва	А. с. 1810306 СССР, МКИ5 С 1/469. Способ деминерализации водных растворов / В. Д. Гребенюк, Н. П. Стрижак, В. В. Гончарук, А. О. Самсоны-Тодоров, А. В. Гречко. № 4934753; заявл. 08.05.91; опубл. 23.04.93, Бюл. № 15.
Патент	Пат. КМ 98077 Україна. Спосіб одержання йодиду цезію або йодиду натрію для вирощування монокристалів. Опубл. 10.04.2015.
Заявка	Заявка у 2014 06343 Україна, МПК (2014.04) ВО1J 13/00. Спосіб отримання колоїдного розчину наночасток срібла / О. А. Півоваров, М. І. Воробйова (Україна); заявник та патентовласник ДВНЗ “Укр. держ. хім.-технол. ун-т”. № у 2014 06343; заявл. 10.06.14.
Каталог	Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року Київ : Академперіодика, 2009. 444 с.
Препринти	Панасюк М. І. , Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. Безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. Безпеки АЕС; 06-1).
Атласи	Куерда Х. Атлас ботаніки / пер. з ісп. В. Й. Шовкун. Харків, 2005. 96 с.
Бібліографічні покажчики	Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році. Львів : Укр. технології, 2007. 74 с.
Частина документа: стаття з матеріалів конференцій	Скальський В. Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. Теорія і практика раціон. проектування, виготовлення і експлуатація машинобуд. конструкцій : праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11–13 лист. 2010). Львів. С. 9–10.
стаття з збірника	Герман К. Ф. Розвиток лексики українських говірок Буковини в ХХ ст. <i>Науковий вісник Чернівецького університету. Слов'янська філологія</i> : збірник наукових праць. Чернівці, 2008. Вип. 428–429. С. 7–9.
стаття з журналу	Завальний А. Юридичні факти: історичні та сучасні аспекти розуміння. <i>Право України</i> . 2006. № 1. С. 113–116. або Завальний А. Юридичні факти: історичні та сучасні аспекти розуміння // <i>Право України</i> . 2006. № 1. С. 113–116.
стаття з газети	Дубогай О. Д. Щоденник здоров'я школяра. <i>Валеологія</i> . 1999. №7, квітень. С. 2–6.
інтерв'ю	Бубка С. Копенгаген: олімпійські зустрічі : [інтерв'ю з президентом НОК України С. Бубкою про роботу 121 сесії МОК]; інтерв'ю вела Г. Нечаєва. <i>Олімпійська арена</i> . 2009. №10. С. 2–4
рецензія	Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно-цивілізаційний вимір. <i>Вісн. Кн. Палати</i> . 2001. № 12. С. 14–15. Рец. На кн.: Шейко В. <i>Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ – поч. ХХ ст.)</i> : монографія : у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с.; Т. 2. 400 с.
Електронні ресурси	1. Кожухівський А. Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування [Електронний ресурс] : практикум / Черкас. держ. технол. ун-т. Електрон. текст. дані. Черкаси, 2009. 1 електрон. опт. диск. (CD-R).

	2. Берташ В. Пріоритети визначила громада // Голос України : електрон. версія. газ. 2012. № 14 (5392). Дата оновлення : 04.08.2012. URL : http://www.golos.com.ua/userfiles/file/040812/040812-u.pdf (дата звернення: 06.08.2012).
Автореферати дисертацій	Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ...канд. іст. наук. Київ. 2003. 20 с.
Неопубліковані документи: дисертації	Воскобойнікова-Гузєєва О. В. Бібліотечно-інформаційна сфера України в контексті соціальних трансформацій кінця ХХ ст. – 10-х років ХХІ ст.: концепції стратегічного розвитку, динаміка змін, перспективи : дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2014.
депоновані наукові праці	Тріщ Б. М. Оптимізація температурних полів і напружень у квадратній пластині з отвором / ЛНУ ім. Івана Франка. Львів, 2001. 14 с. Деп. В ДНТБ України 11.12.01, № 239.
звіт про НДР	Розвиток науково-видавничої справи на початковому та сучасному етапах діяльності Національної академії наук України : звіт про НДР (заключний) ВД “Академперіодика ” НАН України; кер. Я. С. Яцків. Київ, 2015. 112 с. № ДР 0113U001213.
Архівний документ	Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки // ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8-12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1-3.